

Riņķa dancis ap Eiropas naudu

2017.gada 8.martā SIA "Latvijas Radio" ziņu dienests, gan radio ēterā, gan medijos izplatīja tendenciozi sagatavotu informāciju par videi draudzīga sabiedriskā transporta infrastruktūras ieviešanu pilsētu sabiedriskajā transportā, parādot Ventspils projektu negatīvā gaisotnē, pretēji tā efektivitātei.

Šajā gadījumā Latvijas Radio, balstoties uz publiski pieejamo informāciju, to interpretē vienpusēji, paužot sev vēlamo viedokli. Ne korespondents, ne ziņu dienests neiedziļinās lietas būtībā un neuzklausa citu pušu viedokli un faktus. Pat publiski pieejama informācija un Ministru kabineta noteikumos fiksētie skaitļi tiek atspoguļoti nepareizi. Mūsu iesniegto informāciju ziņu dienests atteicās publicēt, norādot, ka ar viņu sniegtajiem faktiem, un ar viņu vienpusējo viedokli ir pietiekami.

Specifiskā atbalsta mērķa 4.5.1.2.pasākuma „Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru (autobusi)” ietvaros, 6 Latvijas pilsētām (Jelgava, Jēkabpils, Jūrmala, Rēzekne, Valmiera un Ventspils) ir paredzēts Kohēzijas fonda atbalsts videi draudzīga sabiedriskā transporta iegādei un infrastruktūras izveidei. Atbalsta mērķis ir samazināt pilsētu sabiedriskā transporta radīto vides piesārņojumu, tajā skaitā siltumnīcefekta gāzu emisijas. Pasākuma ietvaros Latvijā kopumā tiek plānots

iegādāties 50 jaunus videi draudzīgus sabiedriskos transportlīdzekļus, vai pārbūvēt esošos, projekta kopējais finansējums tiek plānots virs 14,72 milj. euro, un Kohēzijas fonda finansējums ir nedaudz virs 12,5 milj. euro.

Pirms pieejamā finansējuma sadales, Satiksmes ministrija rūpīgi izvērtēja esošo situāciju sabiedriskajā transportā, un apzināja visas iesaistītās pašvaldības, par to iespējām realizēt šāda veida projektus. Pašvaldību piedāvātie projekti tika izvērtēti, un balstoties uz tiem tika izstrādāti vairāki finansējuma varianti, kuri tika prezentēti Lielo Latvijas pilsētu asociācijas (LLPA) sēdēs, piedaloties visu 6 pilsētu pārstāvjiem. LLPA atbalstītais variants tika iestrādāts Ministru kabineta 2016.gada 20.decembra noteikumos Nr. 848, kuros ir paredzēts konkrēts atbalsts katrai pašvaldībai, atbilstoši to iespējām projektu realizēt.

Paredzētais atbalsts ir tieši saistīts ar vides piesārņojuma samazinājumu, un ar vides piesārņojumu, ko rada projekta ietvaros iegādātie autobusi. Kā efektīvākie šajā gadījumā ir elektroautobusi un ar ūdeņradi darbināmi autobusi, jo tie pilnībā izslēdz kaitīgo izmešu emisiju atmosfērā pilsētu vidē, bet to ieviešana ir sarežģīta un daudz dārgāka. Katrai pilsētai tika dota iespēja izvēlēties, kāda veida projektu realizēt, un no tā arī ir atkarīga nepieciešamā atbalsta summa. Pilsētām, kuras izvēlējās vienkāršākos, viegli realizējamus projektus – biodīzeļdegviela, CNG gāze, hibrīds, vides piesārņojuma samazinājums ir būtiski mazāks, un arī projekta realizācijai nepieciešamais finansējums ir mazāks.

Izmantojot Kohēzijas fondu atbalstu, vislielāko autoparka daļu paredzēts nomainīt Jēkabpilī un Valmierā, attiecīgi tiek nomainīti 75% un 69% no visiem pilsētas autobusiem, Ventspilī tiek nomainīti 45%.

Ventspils izvēlējās realizēt pašu sarežģītāko, bet efektīvāko no iespējamajiem variantiem, samazinot vides piesārņojumu sabiedriskajā transportā līdz minimumam. Elektroautobusi visā pasaulē vēl ir attīstības stadijā, un tikai daži no lielajiem autobusu ražotājiem piedāvā šādus autobusus, un tikai ierobežotā sortimentā. Lai piedalītos Ventspils projektā, elektroautobusus izstrādā arī viena no pasaulē spēcīgākajām inženieru komandām elektrotransporta būvniecībā, un tā izstrāde tiek veikta Latvijā. Realizējot šo projektu, tiek atbalstīti tieši Latvijas ražotāji un Latvijas zinātnieki, un tiek radīts produkts ar ļoti augstu pievienoto vērtību. Rezultātā autobusu iegādes izmaksas, un arī ekspluatācijas izmaksas būs ievērojami zemākas nekā tirgū pieejamajiem produktiem.

Projekta ietvaros Ventspilī tiks iegādāti 15 jauni, videi draudzīgi sabiedriskā transporta autobusi, no kuriem 14 būs vidējas ietilpības elektroautobusi. Kā arī tiks izbūvēta autobusu uzlādei nepieciešamā infrastruktūra.